

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון. העולם הזה. שהופיע השבוע לפני 25 שנה. היה גליון מיוחד לסיכום תוצאות הבחירות של הכנסת הרביעית, שבה ניצחה. כפי ששערה גליון הראה הדימויים. מסא"י בראשות דויד בן-גוריון. עורך. העולם הזה הסביר במדור. הנדון מדוע הבורחים. אמרו בן לזקן: הרוב המכריע של הציבור מרצה מן המישטר... המספק לו רמת-מחיה נאותה, בעזרת כספים הנאספים בחיזוק-לארץ. כל עוד נמשך מצב זה, יכול להיות רק מיעוט השואף באמת לשינוי המישטר, ולמיעוט הזה לא היה שום ייצוג בבחירות אלה. בכתבה - לתיאבון — הינמנו תיאור כתב. העולם הזה דן מרגלית (כיום כתב בכיר של הארץ) מה קורה לאדם במוסעדה האיכל לשינועיה ואינו משלם (מיבחר התגובות: תשלום מהר? שלא תבוא לכאן בפעם שניה?). צעירי הדרת, יורם דלמו, שחרר לשורות העולם החצייתחתן בגרמניה 59 תאר בכתבה רק לעשות שמח מה הלך שם (בין היתר: הנעזרת מתנהגות בחוסשיות?)

העולם הזה 1154 תאריך: 5.11.1959

בישראל, שהיא מעין מכוני טנוס, ולשלם את דמייהנסיעה הקרים כדי לבקר בארץ קטנה זו כלבד. אולם ההוצאה נראית כראית הרבה יותר כאשר מבטיחים לתייר סיור בכל המרחב — כולל ישראל. כך הפך העלון מס' 5 של חברת התיירות הממשלתית למיסמך הרישי מי הראשון של ממשלת ישראל שהתבסס על השקפה שמית מובהקת, ניהל מדיניות מרחיבת אמתית.

ספרים

נפילטע פיש ממין זכר

בין המגדודי לזלב (רומן מאת ויליאם ליכטמן, תרגמה נורית ריינס, הוצאת הדר, 200 עמודים) קלע ליאון בקר, גיבור הספר, מתגושש וטייס מיקצועי אמריקאי, שנקרא להציל את ישראל כשנת תש"ח. התוצאה: ביוגרפיה מבלבלת של ויליאם ליכטמן הסופר, הכורכת יחד חיימין של גפילטע פיש אמריקאי ממין זכר עם ציונות מהסוג הגרוע ביותר.

בקר, שנולד במיורח ניריורק למהגרים יהודים יוצאי פולין, נשכר להטיס מפציץ כבד, ב-17, לשרדה תעופה כצ'כוסלובקיה, כדי להעמיס עליו את המסרשמידטים (מטוסי) קרב גרמניים שנפלו ליד הצ'כיים עם תום מילחמת-העולם) המפורקים, שהצילו את תליאביב כאביב תש"ח. הוא עושה זאת ברצון, תוך שהוא מכזיב את המאה רולר לחודש הוצאות שלו על מישגלים בכירושם עם נערה נוצרית צ'כית. הרב היחיד המרגיז את בקר ברגע ההודווגות: זלב וזב ועיר, המונח לה לצ'כית בין שריה העירוניים.

צרה של ציזבאת. בתוספת לרכי תמהוני, הגונב את כסף המגביות להצלת ישראל, אלמנה ברטית, המעניקה את חסדה לבקר בעליית גג מהדרת בנייורוק, וצברית תימהונית בשם מילדרד דייוויס, יכול הקורא להינות, אולי, גם מתיאורים מיקצועיים של קרבות-אוויר.

הקורא היהודי האמריקאי, הלומד מספרו של ליכטמן מה חלקו במיל-חמת-העצמאות, יכול להתמוגג מנחת למיקרא אוסף ציזבאתים זה. הצרה היא רק שמצאו לנכון לתרגם את הספר הזה לעברית.

הוי

כחש את האשה

ירושלים הסביר האחראי על עיצוב שטרו-הכסף החדשים, כי נחר בתמונת חילית על שטר מחצית הלירה, מאחר שזיפנים מתקשים לזייף רמויות נשים.

שותפות ישראלית-מצרית-ירדנית

אהבה צ'כית-בריטית-צברית

העלון דמה בכל לעלונים שקדמו לו, ושנעדרו לגרות את תיאבון האז-רחים השווייציים לבקר בארץ-הקור דש ולהשאיר שם פראנקים שוויי ציים טובים. אולם כאשר עברו עליו העיתונאים בריפוף, נתקל מבטם בפסיקה שריתקה, לפתע, את תשוי-מתליכם.

תוך שיתוף-פעולה עם מישרדי הנסיעות בשווייץ, בגרמניה המערבית ובאוסטריה, סיפר העלון, "כבר הכינה חברת אל-על תוכנית-חורף, בעוד שחברת התעופה השווייצית, מצירה, הכינה אף היא תוכנית משלה... תוכנית זו כוללת גם סיור שיקוף את מצריים, ירדן וישראל.

גוליה האדמד המסמרה נית היה סרט סתני של תל-אביב 59 (שהוקרן בקולנוע אופיר, היום קולנוע קלאס). כיכבה בו פסקל פטי הצרפתי (למעלה) אשר בתחילתה תינתה אהבה עם צייר ואחר-כך עם בעל בית-חרושת למסמ'ים. המסמר של הסרט היה, חוץ מפטי כי שני המאהבים התגלו, בסופו של דבר, כאדם אחד.

נתיב-המסע הקלאסי במיורח הקרוב. לא היה ספק: החברה הישראלית הממשלתית ניהלה תעמולה לתיירות המצרית והירדנית, יחד עם תעמולתה לתיירות בישראל. ברגע הראשון יכלו העיתונאים לחשוב כי חלה כאן טעות, פליטת קולמוס של פקיד. אולם במחשבה שניה הבינו כי ההמלצה התבססה על שיקול מיסחרי נכון. קשה לשכנע תייר לא-יהודי שכדאי לו לבקר

העם

תעודת בגרות

ביום ה'3 בנובמבר 1959 קיבל הציבור הישראלי את תעודת-הבגרות שלו. הוא הלך לקלפי כאומה מלוכדת, חילוקי-הרעיות בין המפלגות היו קטנים, הצטמצמו בעיקר לתחום הסיסמות וההשמעות.

הוא הלך לקלפי-כאומה ממושרעת. מיספר התקריות והתלונות על לחץ היה קטן יותר מאשר ברוב מדינות העולם, כולל רוב המדינות הנחשבות לארצות-הברכות.

הוא הלך לקלפי בסדר מופתי. אף שזו רק הפעם הרביעית שנערכות בחירות בישראל, פעל המנגנון הארי-גוני באופן מזהיר, כשהוא נשען על 20 אלף מתנדבים, בני כל השכבות וכל המעמדות, שהתמסרו לתפקיד המיקרים) מאינטרסים מיפלגתיים צרים, מסירות זו גרפה עימה את השוטרים ואת הסדרנים, שמילאו את תפקידם ליד הקלפיות.

הוא בחר מתוך בגרות רוחנית, בפסלו רשימות שניסו לעשות עליו רושם בלהטוטים רמגוים ובתחבור לות סנסציוניות.

אם הסכים אדם לפסקדין הבוחר או לא — הבוחר עצמו זכה בכחינה. בעולם כולו, הרמוקטיה היא צמח עדין הגול רק בארצות מעטות. רובו של כדור הארץ עורנו שרוי באפולולית של דיקטטורה גלויה או מוסויות. הרמוקטיה הישראלית היא פיקרון יקר — וחובה קרושה היא לשמור עליה בשנים הקרובות.

תירות

פירמידות וקיבוצים

בראש הגליון התנוסס הסמל המפורסם של שני המרגלים הנושאים אשכול-ענבים ענקי. לידו הסיסמה:

היום יורם ברנע הוא איש פרסום בכיר. גם לפני 25 שנה היה כבר מיקצועי, אבל אז עוד היה לו זמן לכתוב קטעים להעריץ לם הזה. להלן קטע שכתב למדור הקל של העיתון. העולם הבא. למי שעוד לא היה אז בשטח, יש להזכיר כי באוהל היה תיאטרון, תיאטרון פועלי ישראל, אשר שבק ניתיים חיים. שניים נפגשו ברחוב, האחד טופח לשני על הגב ושואל מה נשמע, אך נענה במבטייתמיהה בלבד. מה? הוא שואל. אינך זוכר אותי? הרי ישנו פעם יחד בארץ הלז? באמת? משיב השני, באיוו הצגה זה היה?

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

לקורא רבינוביץ. מה ש-מדאיג אותו זה מה שקורה עם הפנטהאוז של תבורי בראשון-לציון.

שיהיה לבריאות, לשימי. שיראה אם הדרש באמריקה ירוק יותר. אבל בתור אחד שהיה רק לפני שנים, כל שנת, למועדון כריש, בעיר שלנו, לשמוע אותו וחושב שיש לו חלק בבנייתו, יש לי רק שאלה אחת: מה עשה שימי עם הפנטהאוז שלו בראשון-לציון, שלפי השמועות משתרע על כמעט חצי דונם? אולי הוא מוכן להשכיר לי אותו,

זמר תבורי קח אמריקה. תן פנטהאוז במחיר רחמנות, כי אני, כמו מישפתח הירוי, אב לשיכעה, הצטמצם בדירה של שלושה חדרים, המשתרעת על הרבה פחות מעשירית דונם. ראובן רבינוביץ, רמלה

פינת הלשון

הקורא חכם מבקש צליל רומנטי יותר לכותרות של העולם הזה.

מדוע הוכתרה הכתבה על ההס' תכבויות של חברת הספנות צים, כבעלותו של אייזנברג (העולם הזה

בספר האש הממסכה ידיעות לעתונות

הודעת לישיבת-העיתונות

יצחק פרס: שימעות שמיר?

רומי במדורה (העולם הזה 31.10). ומזהירה נשים בה-ריון לא לעיין, חס וחלילה. בספר קוהלת. אם זאת שהיתה בהריון קראה את שלושת המוסקטרים וילדה שלישיה. ועכשיו, כשהיא שוב בהריון, בעלה חושש כי היא קוראת את עלי בבא וארבעים השודדים — אז כדאי לכל אשה בהריון להיזהר מאוד ולא לקרוא בשום אופן את ספר קוהלת. שהלא כתוב שם: אם יוליד איש מאה, יונה וילזרי, ירושלים

על טעם ועל רוח. כידוע, אין להתווכח. אבל כותבי-הכותרות של העולם הזה לא ראה שום דבר רומנטי או מיתורי במצבה הכספי

של צים. לחילופין הוא גם מוכן להיתלות באילן גדול בספר התנ"ך. שם. כידוע. מופיעה המילה אוניה (בכל הטיותיה השונות) 32 פעמים. והמילה ספינה מופיעה רק פעם אחת בלבד (ויונה ירד אל ירכתי הספינה. יונה, פרק א).

זה קורה בגרמניה

האם ישראל ממשיכה למי-כור נשק לאיראן? אם לא במישרין, אולי בעקיפין?

בפרנקפורט נמסר לאיראנים נשק ישראלי, היתה הכותרת בעיתון סוף-השבוע האחרון. זה הדהים אותי, ועוד יותר הדהים אותי מה שרווח מתחת לכותרת: היה שם סיפור שלם כיצר מעבירים בנמל התעופה רהייץ מיין בפרנקפורט נשק ממטוסים ישראליים, דרך מסוף-המיטענים, למטוסים איראניים. ומה אמר דובר השגרירות שלנו, בבון, על כך? (א) כבר לא מוכרים הנשק ישירות לאיראן מזה 30 חודש (וב) אם מתבצעות עיסקות באמצעות סוחרים נשק בינלאומיים, או כדבריו המפורשים והמצוטטים של הרובר, זה בהחלט יכול לקרות. אולי תגידו לי מה קורה כאן, לעזאזל?

קלמן קוסילוביץ, קלן, גרמניה

עוד רוטציה

קורא חד-עיני גילה, לתד-המתו, בפירסום ממשלתי, ראש-ממשלה חדש, אחד יצחק פרס.

לישכת העיתונות הממשלתית, שהיא מחלקה של מישרד ראש-הממשלה, פירסמה בשבוע שעבר הודעה, כי ראש-הממשלה יצחק פרס (ראה גלופה) שלח מיברקת-תנומים לראש-הממשלה בפועל של הודו. מה זה? טעות פרודיאנית או עוד אחד ממיסותרי הרוטציה? 25 חודשים יצחק פרס ר-25 חודשים שימעות שמיר?

ברוך ברגה, בני-ברק

אזהרה לנשים בהריון

הקוראת יולזרי מתייחסת ברצינות להתחכמות של

הודעת לישיבת-העיתונות

הודעת לישיבת-העיתונות

יצחק פרס: שימעות שמיר?

רומי במדורה (העולם הזה 31.10). ומזהירה נשים בה-ריון לא לעיין, חס וחלילה. בספר קוהלת. אם זאת שהיתה בהריון קראה את שלושת המוסקטרים וילדה שלישיה. ועכשיו, כשהיא שוב בהריון, בעלה חושש כי היא קוראת את עלי בבא וארבעים השודדים — אז כדאי לכל אשה בהריון להיזהר מאוד ולא לקרוא בשום אופן את ספר קוהלת. שהלא כתוב שם: אם יוליד איש מאה, יונה וילזרי, ירושלים